

**ФИНАНСОВ
ОТЧЕТ
на ВККЧЗС
“Поморийски
стопанин”**

към 31 декември 2022 година

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2022г.

	Пояснен ие	31.12.2022 Хил.лв.	31.12.2021 Хил.лв.
АКТИВИ			
Парични средства	3	424	204
Предоставени заеми на член - кооператори	4	1194	1393
Търговски и други вземания	5	-	-
Имоти, машини и оборудване	6	35	38
Общо активи		1653	1635
ПАСИВИ			
Търговски и други задължения	8	8	9
Авансови вноски от член - кооператори	9	6	5
Финансирания	10	634	634
Общо пасиви		648	648
Капитал и резерви			
Дялов капитал	12	381	387
Резерви	13	590	560
Текуща печалба		34	40
Общо собствен капитал		1005	987
Общо собствен капитал и пасиви		1653	1635

Финансовия отчет е одобрен от Управителният съвет на 21.02.2023 г.

Пояснителните бележки от стр. 26 до стр.30 са неразделна част от финансовия отчет

Дата: 06.02.2023г.

Съставил: Весела Гранатикова

Председател на УС: Борислав Димитров

Заверил:

30.03.2023г.

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината приключваща на 31 декември 2022 г.

	Пояснения	2022 Хил.лв.	2021 Хил.лв.
Приходи от лихви и такси по заеми		119	129
Разходи за лихви и други финансови разходи		-	-
Нетен лихвен доход	14	119	129
Разходи от обезценка на заеми	15	4	9
Нетен лихвен доход след обезценки		115	120
Други приходи от дейността	16	2	3
Приходи от обезценки	17	8	8
Общо други приходи		125	131
Административни разходи	18	87	86
Печалба преди данъци		38	45
Разходи за данъци	19	4	5
Печалба за годината		34	40
Общ всеобхватен доход		34	40

Финансовия отчет е одобрен от Управителният съвет на 21.02.2023 г.

Пояснителните бележки от стр. 31 до стр.32 са неразделна част от финансовия отчет

Дата: 06.02.2023г.

Съставил: Весела Граматикова

Председател на УС: Борислав Димитров

Заверил:

30.03.2023г.

ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

	Дялов Капитал	Законов и Резерви	Други Резерви	Неразпр еделена печалба	Текуща печалба	Общо собствен капитал
	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.
Салдо към 01.01.2021г.	399	180	342	48		969
Преизчислено салдо към 01.01.2021.	399	180	342	48		969
Изменение за сметка на собствениците, в т.ч:	(22)					(22)
Увеличение	7					7
Намаление	(29)					(29)
Финансов резултат от текущият период					40	40
Разпределение на печалбата	10	-	38	(48)		-
Салдо към 31.12.2021	387	180	380	-	40	987
Собствен капитал към 31.12.2021	387	180	380	-	40	987

	Дялов Капитал	Законов и Резерви	Други Резерви	Неразпр еделена печалба	Текуща печалба	Общо собствен капитал
	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.
Салдо към 01.01.2022г.	387	180	380	40		987
Преизчислено салдо към 01.01.2022.	399	180	380	40		987
Изменение за сметка на собствениците, в т.ч:	(16)					(16)
Увеличение	9					9
Намаление	(25)					(25)
Финансов резултат от текущият период					34	34
Разпределение на печалбата	10	-	30	(40)		-
Салдо към 31.12.2022	381	180	410	-	34	1005
Собствен капитал към 31.12.2022	381	180	410	-	34	1005

Финансовия отчет е одобрен от Управителният съвет на 21.02.2023г.

Пояснителните бележки от стр. 26 до стр.32 са неразделна част от финансовия отчет

Дата: 06.02.2023г.

Съставил: Весела Граматикова

Заверил:

30.03.2023г.

0520
Димитринка
Георгиева
Регистриран сектор

Председател на УС: Борислав Димитров

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

	Текущ период			Предходен период		
	Постъплен ия	Плащан ия	Нетен поток	Постъпления	Плащан ия	Нетен поток
Парични потоци от основна дейност						
Парични потоци свързани с предоставени заеми на член – кооператори	511	320	191	396	380	16
Постъпления на лихви и такси по предоставени заеми на член - кооператори	124		124	128		128
Плащания, свързани с трудови възнаграждения		71	(71)		71	(71)
Платени данъци от печалбата		5	(5)		5	(5)
Парични потоци, свързани с търговски контрагенти		11	(11)		10	(10)
Парични потоци, свързани с лихви, комисионни и дивиденди		9	(9)		17	(17)
Други парични потоци, свързани с основна дейност		1	(1)		1	(1)
Всичко парични потоци от основна дейност	635	417	218	524	484	40
Парични потоци от финансова дейност						
Парични потоци от дялови вноски и връщането им на член – кооператори	9	6	3	7	10	(3)
Парични потоци свързани с получени заеми						
Парични потоци от лихви и комисионни по получени заеми		1	(1)		1	(1)
Всичко парични потоци от финансова дейност	9	7	2	7	11	(4)
Изменение на паричните средства през периода	644	424	220	531	495	36
Парични средства в началото на годината			204			168
Парични средства в края на годината			424			204

Финансовия отчет е одобрен от Управителният съвет на 21.02.2023г.

Пояснителните бележки от стр. 26 до стр.32 са неразделна част от финансовия отчет

Дата: 06.02.2023г.

Съставил: Весела Граматикова

Председател на УС: Борислав Димитров

Заверил:

30.03.2023г.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Кооперация Взаимоспомагателна Кредитна Кооперация на Частни Земеделски стопани „Поморийски стопанин“, гр. Поморие е основана през 1996 г. Ато кооперация, регистрирана от Бургаски Окръжен Съд с решение № 684 от 09.02.1996 с ЕИК 102014640 при Търговски регистър към Агенция по вписванията. Кооперацията е пререгистрирана в Търговския регистър през 2007г.

Кооперацията е със седалище и адрес на управление: гр. Поморие, ул. Цар Иван Александър № 6. Кооперацията е с 100 % частна собственост, учредена по реда на закона за кооперациите.

Капиталът на кооперацията не подлежи на регистрация и представлява сумата от дяловите вноски на членовете на кооперацията. Всеки член кооператор има дялова вноска. Номиналната стойност на дяловете се плаща на 100%.

Регистрираният предмет на дейност е: предоставяне на кредити на членове на кооперацията.

Съгласно чл. 3 от Закона за Кредитните институции Кооперация ВКК43С „Поморийски стопанин“ е финансова институция и осъществява дейността си на основание на § 12 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за Кредитните институции и ПМС № 343 от 30.12.2008г. Кооперацията е вписана в регистъра по чл.3, ал.2 от Закона за кредитните институции, воден към БНБ под номер BGK 00236.

Основната дейност Кооперация ВКК43С „Поморийски стопанин“ през 2022 година е свързана с кредитиране на своите членове със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, съгласно чл.3, ал.1 от Закона за кредитните институции.

През отчетната 2022г Кооперацията се управлява от Управителен съвет и се представлява от Борислав Димитров Димитров- председател на Кооперацията. Кооперацията има и двама служители- кредитен инспектор и счетоводител.

Управителния съвет е в следния състав:

1. Юлияна Ангелова Апостолова
2. Владимир Георгиев Налбантов
3. Румяна Теофанова Стоянова
4. Атанаска Димова Колева
5. Любомир Митков Кусев
6. Емилия Илиева Кунева

Лица, натоварени с общо управление

Контролният съвет на Кооперацията проверява дейността ѝ и се отчита за своята работа пред Общото събрание. Функциите на Контролния съвет включват и надзор върху процеса на финансово отчитане.

Контролният съвет е в следния състав:

1. Славей Трайкова Кехайова
2. Сийка Спирова Георгиева
3. Александрина Панайотова Симеонова

II. Действащо предприятие

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети.

Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, „предприятието обичайно се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби.

Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса.

При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, УС на кооперацията взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

Финансовият отчет на кооперацията е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще.

Кооперацията има история на печеливша дейност и свободен достъп до финансови ресурси, като бъдещата му дейност зависи, както от бизнес средата. Ръководството на кооперацията, въз основа на анализ на дейността и резултатите от нея от предходни периоди и анализирайки детайлно възможните перспективи за бъдещото развитие, дава положителна оценка на възможността на ВККЧЗС Поморийски стопанин да продължи да функционира като действащо предприятие.

Към датата на съставяне на този документ не са налични очаквания за настъпването на събития или обстоятелства извън 12 месечния период след датата на баланса, които биха породили несигурност относно принципа – предположение за действащо предприятие.

III. Влияние на разпространението на COVID-19 върху предположението за действащо предприятие

На 11.03.2020 г. Световната здравна организация (СЗО) обяви пандемия по отношение на разпространението на COVID-19, а на 13.03.2020 г. Народното събрание на Република България гласува извънредно положение и в резултат правителството предприе редица свързани с това мерки. Ръководството оценява това събитие като некоригиращо събитие по смисъла на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО).

Настоящата информация се оповестява в съответствие с и в изпълнение на препоръките на Комисия за финансов надзор от 13.03.2020 г. и писмо на Комисия за финансов надзор с изх. № РГ-05-53-1 от 27.03.2020 г., както и на публичното изявление на Европейския орган за ценни книги и пазари (ЕОЦКП) от 25.03.2020 г. за насърчаване на последователното прилагане на МСФО в Европейския съюз и за избягване на различията в практиката по прилагането на МСФО 9 в специфичния контекст на въздействието на COVID-19, с изричното изискване емитентите на ценни книжа, допуснати до търговия на регулирани пазари и техните одитори да вземат предвид това публично изявление. ВККЧЗС Поморийски стопанин следва да се съобрази с това публично изявление, тъй като е финасова институция и финансовите инструменти заемат основна част в баланса и.

Анализ на приложимостта

Становището на ЕОЦКП се отнася единствено до аспектите на финансовото отчитане. В Раздел първи „Контекст“ се разглеждат основно мерки, които емитентите /кредитни институции/ предоставят на кредитополучателите в контекста на COVID-19, които биха могли ДА окажат или да НЕ окажат влияние върху нетната настояща стойност на

съответните свързани с мерките парични потоци. Очаква се емитентите внимателно да вземат предвид и обмислят свързаното с това въздействие върху финансовото отчитане, и по-специално по отношение на изискванията на МСФО 9.

Оценката на тези въздействия изисква преценка на специфичните условия и обстоятелства, които дават възможност на емитентите да разграничат мерките, които оказват влияние на кредитния риск върху очаквания живот на финансовите активи, от онези, които целят справяне с временните ликвидни затруднения на кредитополучателите. В заключение към този раздел ЕОЦКП акцентира върху специфични аспекти, свързани с прилагането на МСФО 9 при тези обстоятелства в предстоящата периодична информация на европейските емитенти.

В този смисъл разделът няма практически измерим ефект върху настоящият отчет.

В Раздел втори „Счетоводни последици“ се обръща внимание на осчетоводяването на промените, настъпили в резултат на въвеждането на мерките за подкрепа като емитентите трябва внимателно да оценят въздействието на мерките за облекчения и икономическа подкрепа върху признатите финансови инструменти и техните условия. Това включва оценката дали тези мерки резултират в промяна на финансовите активи и дали промените водят до тяхното отписване.

Тези аспекти практически нямат отражение в индивидуалния годишен финансов отчет на ВККЧЗС поморийски стопанин за 2022 г.

Към датата на публикуване на индивидуалния годишен финансов отчет кооперацията изпълнява всички наложени мерки за ограничаване на разпространението на заразата, като ръководството следи за поява на рискове и респективно за негативни последици от пандемията, като прави текущо оценки за възможни ефекти върху активите, пасивите и дейността на дружеството, както и първоначални планове за реакция и решения.

На настоящия етап не са установени индикатори свързани с пандемията, които да са засегнали значително конкретни активи и/или да водят до риск от преустановяване или значително намаляване на дейности. Поради това преценката на ръководството е, че към момента не съществуват ясно очертани и конкретни фактори, които да поставят на преоценка на съществени елементи от оповестените финансови отчети, нито да поставят под въпрос приложимостта на принципа – предположение за действащо предприятие при изготвяне на финансовите отчети.

Предвид очакваното въздействие на COVID-19 и значението на прилагането на МСФО 9, при евентуално възникване на релевантни събития, „ВККЧЗС Поморийски стопанин“ ще се съобрази и ще прилага последователното и висококачествено стандарта, както и ще осигури прозрачност на това въздействие спрямо потребителите на финансовите му отчети. Това включва най-вече оценката дали приложените мерки резултират в промяна на финансовите активи и дали промените водят до тяхното отписване. Определянето дали настъпва отписване зависи от това дали изменението в условията на инструмента се счита за съществено или не. При липса на конкретни насоки в МСФО 9, дружеството разработва своите счетоводни политики в съответствие с МСС 8 „Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки“ и принципите на МСФО 9.

Изложените по-горе съображения не предполагат преоценка на съществени елементи в оповестените финансови отчети, нито поставят под въпрос приложимостта на принципа – предположение за действащо предприятие при изготвяне на финансовите отчети.

VI. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Индивидуалният годишен финансов отчет на "ВККЧЗС Поморийски стопанин" е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2020 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Кооперацията. Сумите са представени в хиляди лева (хил. лв.), освен ако не е посочено друго.

Кооперацията представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Кооперацията:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Управителния съвет на Кооперацията носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в този финансов отчет.

V. ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

- За текущата финансова година кооперацията е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2020 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане (Рамката) и съответни промени в референциите към нея в различни МСФО (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., приети от ЕК). Тези промени в Рамката включват преработени изцяло дефиниции за „актив“ и „пасив“, както и нови насоки и концепции за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване. Промените в Концептуалната рамка са съпроводени с изменения в някои препратки към нея в Международните стандарти за финансово отчитане, в т.ч. МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР 32. Част от препратките насочват към коя

версия на Концептуалната рамка следва се отнасят изявленията в посочените стандарти (рамката на КМСС, приета от СМСС през 2001 г., рамката на СМСС от 2010 г. или новата ревизирана рамка от 2018 г.), други изрично посочват, че дефинициите в стандарта не са актуализирани в съответствие с новите изменения в рамката.

• МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., приет от ЕК).

Тази промяна касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес“ и е свързана с трудностите, които придобиващи предприятия срещат в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи. Изменението цели:

а) да изясни, че за да бъде определен като бизнес, придобитият набор от дейности и активи трябва да включва като минимум вложените ресурси и основните оперативни процеси, които заедно водят до и определят по същество създаването на продукт;

б) да се стеснят дефинициите за „бизнес“ и за „продукт“, като се съсредоточат до стоките и услугите, предоставяни на клиент и като се смене фокусът върху способността за намаляване на разходите;

в) да добави насоки и илюстративни примери, които да помогнат на предприятията в преценката дали е придобит оперативен процес;

г) да премахне изискването за оценка за това дали пазарните участници са в състояние да заменят липсващите ресурси и оперативни процеси в придобиваното предприятие, за да продължат да създават продукт, и

д) да се добави опцията за т.нар. тест за концентрация, който позволява опростена оценка за това, дали дадена съвкупност от дейности и активи е бизнес, или не.

• Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г. – приети от ЕК).

Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост“ посочено в двата стандарта. Според тях новото определение за същественост е: „информацията е съществена, ако пропусната, представена неточно или прикрита, би могло в разумна степен да се очаква да повлияе на решенията на основните потребители на финансовите отчети с обща цел, които предоставят финансова информация за дадено отчетно предприятие“. Налице са три нови аспекта от определението, които следва да бъдат отбелязани:

а) „прикриване“ – настоящото определение се фокусира само върху пропускане и неточно представяне. Заключение на СМСС е, че прикриването на съществена информация може да има същия ефект като пропускане на съществена информация;

б) „очакване в разумна степен да се повлияе на решенията на основните потребители“ – настоящото определение се отнася до „би могло да повлияе“, което според СМСС може да се приеме, че се изисква твърде много информация, тъй като почти всичко „би могло да повлияе“ върху решенията на някои потребители, дори вероятността да е минимална; и

в) „основни потребители“ (съществуващи или потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори) – настоящото определение се отнася до „потребители“, което според СМСС може да бъде прието твърде широко, т.е. да се вземат предвид всички възможни ползватели на финансовите отчети, когато се решава каква информация да се оповести.

Също така, посочват се изрично пет начина за прикриване на съществена информация:

а) използване на език за съществен елемент, който е уклончив или неясен;

б) информация за съществен елемент, сделка или събитие, която е разпръсната на различни места във финансовите отчети;

в) несходни елементи, сделки и събития, по същество, които неподходящо са представени съвкупно;

г) сходни елементи, сделки и събития, които неподходящо са представени самостоятелно; и

д) съществена информация е скрита чрез несъществена информация до такава степен, че става неясно коя информация е съществена.

Също така промените поясняват, че адресирането към неясна информация има същия ефект както при пропусната или липсваща информация, както и че предприятието оценява съществеността в контекста на финансовия отчет в неговата цялост.

• Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г. – приети от ЕК).

Тези промени са свързани с произтичащата несигурност от реформата на базовите лихвени проценти, предприета от Съвета за финансова стабилност към Г20. Тази реформа е насочена към замяна на съществуващите и използвани като базови, в сделките с финансови инструменти, междубанкови лихвени проценти (Например: Libor, Euribor, Tibor), с алтернативни базови лихвени проценти, основаващи се на междубанкови пазари, както и за разработване на алтернативни базови лихвени проценти, които са почти безрискови. Целта е да се преодолеят последиците върху финансовото отчитане от реформата на базовите лихвени проценти, през периода преди замяната на съществуващ базов лихвен процент с алтернативен базов лихвен процент. Измененията предвиждат временни и ограничени изключения от изискванията за отчитане на хеджирането по МСС 39 и МСФО 9, които осигуряват условия дружествата да продължат да са в съответствие с изискванията на двата стандарта, при игнориране ефекта на реформата.

• **Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат на по-ранна дата от Кооперацията**

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2020 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на кооперацията, а именно:

• Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.06.2020 г., приети от ЕК).

• МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не е приет от ЕК).

• МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен)

• Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оповестяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг вързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., не приети от ЕК).

• Промени в МСФО 4 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК).

VI. СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

1.Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

При изготвянето на настоящия финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

1.1.Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Кооперацията - лева по официалния обменен курс към датата на сделката (обявеният фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

1.2.Пари и парични еквиваленти

Включват пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрачаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

1.3. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Кооперацията стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се

отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

Класификацията на финансовите активи на Кооперацията се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Кооперацията за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

На тази база финансовите активи на Кооперацията се класифицират като **дългови инструменти по амортизирана стойност**.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват в нетния лихвен доход с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Административни разходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Последващо оценяване на финансовите активи

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи съгласно МСФО 9 се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

х Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Кооперацията управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Кооперацията класифицира в тази категория всички свои финансови активи - пари и паричните еквиваленти, предоставените заеми на член - кооператори и търговски и други вземания.

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени инцидентно в хода на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и са сравнително бързо ликвидни.

Обезценка на финансовите активи

Прилага се **модела за „очакваните кредитни загуби“**.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с

кредитна загуба. Вместо това Кооперацията разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск **(фаза 1)**

Тук се включват стабилни финансови активи, които не са в просрочие („редовни“ кредити) и се очаква да бъдат обслужвани съгласно техните договорни условия и за които няма признаци за увеличен кредитен риск.

- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък **(фаза 2)**

Тук се включват активи, за които от момента на първоначално признаване е настъпило влошаване на кредитното им качество, но то не трябва да се свързва с индивидуално обезценяване на конкретни активи (настъпили са събития, пряко свързани с възможни бъдещи загуби по портфейла, но не и по конкретни кредити). Обичайно в тази фаза се класифицират кредити с просрочие повече от 30 дни.

- **Фаза 3** обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

Тук се включват активи, за всеки от които в бъдеще се очакват загуби. Настъпило е влошаване на кредитното качество, но това влошаване е свързано с конкретни активи. Обичайно в тази фаза се класифицират кредити в неизпълнение с просрочие повече от 90 дни.

На тази фаза очакваните кредитни загуби ще се създават за целия оставащ срок на кредита, но загубите ще се оценяват както на портфейлна основа за просрочени между 90 дни и 180 дни, така и индивидуално по конкретни кредити при просрочие над 180 дни.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за всички финансови активи във фаза 1, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за финансовите активи във фаза 2 и фаза 3. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Кооперацията и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент). Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Политиката на Кооперацията за определяне на очакваните кредитни загуби относно предоставените заеми на член – кооператорите включва следните изходни параметри:

	LGD (Загуба при неизпълнение)		PD (Вероятност от неизпълнение)
	Обезпечени /ипотека/	Необезпечени /33 и поръчителство/	
Фаза 1 :			
- „редовни кредити“ (без просрочия)	10%	45%	0,5%
- Кредити с просрочие до 30 дни	10%	45%	1 %
Фаза 2 – „Необслужвани кредити“ (просрочие над 30 дни)	10%	45%	5 %
Фаза 3 :			
- „Кредит в неизпълнение“ (просрочие над 90 дни)	10%	45%	20 %
- съдебни и присъдени кредити			100%

Очакваните кредитни загуби се изчисляват по формулата:

A. За финансови активи във фаза 1 – признават се очаквани кредитни загуби за 12 месеца

ECL-12m = PD x LGD x EAD x D12m, където

PD – вероятност от неизпълнение

LGD – загуба при неизпълнение

EAD – експозиция при неизпълнение

Б. За финансови активи във фаза 2 и фаза 3 – признават се очаквани кредитни загуби за целия срок на заема

LT

ECL-LT = $\sum_{t=1} PD_t \times LGD_t \times EAD_t \times Dt$

Вероятността от неизпълнение е вероятността от неизпълнение през определен времеви хоризонт. Този показател предоставя оценка на вероятността кредитополучателят да не е в състояние да изпълни задълженията си. Вероятността от неизпълнение нараства с нарастване на просрочието.

Загубата при неизпълнение се пресмята като разлика между дължимите договорени парични потоци и потоците, които Кооперацията очаква да получи включително потоците от реализация на обезпечението. Дефинира като очаквания размер на загубата в момента на настъпване на неизпълнението и се посочва като процент от експозицията. Използвания % на загубата при неизпълнение се определя според вида на обезпечението по кредита и при необезпечените кредити се базира на Регламент 575/2013г.

Експозиция при неизпълнение е общата стойност, на която е изложена Кооперацията при неизпълнение на заема. Експозицията при неизпълнение е равна на текущата неизплатена сума към края на отчетния период при фиксирани експозиции, като сročни заеми, каквито са заемите на Кооперацията.

Търговски и други вземания

В тази група кооперацията отчита търговски вземания, както и съдебни и присъдени кредити.

Кооперацията използва опростен подход при последващо отчитане на търговските и други вземания и признава загуба от обезценка в размер на очакваните кредитни загуби за целия срок на финансовия актив. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Кооперацията използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби според възрастовата структура на вземанията като ползва т.нар. „матрица на провизиите“.

Историческите стойности на загубите се коригират, за да отразяват текущата и прогнозната информация за макроикономическите фактори, които влияят върху способността на клиентите да уреждат вземанията. Кооперацията коригира историческите загуби въз основа на очакваните промени в БВП и равното на безработица в страната.

Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Кооперацията включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Кооперацията не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата.

1.4. Недвижими имоти за продажба

Включват недвижими имоти за продажба придобити в процеси на принудително събиране на вземания от длъжници.

В края на всеки отчетен период се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че тези имоти са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата им стойност преди обезценката.

При изписване се използва метода на конкретната идентификация на стойността на продадения имот.

При продажба на недвижимия имот неговата балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

1.5. Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

1.5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Кооперацията. Контролът върху дъщерните предприятия на Кооперацията се изразява във възможността ѝ да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на Кооперацията инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по цена на придобиване (себестойност), намалена със загуби от обезценка.

Кооперацията признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото ѝ да получи дивидента.

1.5.2. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Кооперацията и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. Инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Кооперацията е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Кооперацията признава дивидент от съвместно контролирано предприятие или асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото ѝ да получи дивидента.

1.6. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Други приходи от дейността“ и „Административни разходи“.

Последващо отчитане¹

Кооперацията отчита като инвестиционни имоти земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката (модел на цена на придобиване).

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е X години.

Последващи разходи

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във

финансовия отчет на Кооперацията, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Кооперацията да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Отписване

Кооперацията отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност. Представят се на ред „Печалба/ Загуба от продажба на нетекущи активи“.

1.7. Имоти, машини и съоръжения

Първоначално придобиване

Първоначалното оценяване на имоти, машини и съоръжения се извършва

- По цена на придобиване, която включва: покупната цена (вкл. мита и невъзстановими данъци), всички преки разходи за привеждане на даден актив в работно състояние в съответствие с предназначението му - за активи придобити от външни източници;
- По справедлива стойност: за получените в резултат на безвъзмездна сделка;
- По оценка: приета от съда, и всички преки разходи за привеждане на даден актив в работно състояние в съответствие с предназначението му - за получени активи като апортна вноска.

Избрания праг на същественост за имоти, машини и съоръжения е в размер на 700 лв.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващи разходи

Последващи разходи за ремонт и поддръжка се отразяват в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход към момента на извършването им, освен ако няма ясни доказателства, че извършването им ще доведе до увеличени икономически изгоди от използването на актива. Тогава тези разходи се капитализират към отчетната стойност на актива.

Отписване

Отписването на имоти, машини и съоръжения от баланса е при продажба или когато активът окончателно бъде изведен от употреба и след отписването му не се очакват никакви други икономически изгоди.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ Загуба от продажба на нетекущи активи“.

Амортизация

Кооперацията прилага линеен метод на амортизация. Амортизирането на активите започва от месеца следващ месеца на придобиването им. Полезния живот по групи

активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Определения полезен живот по групи активи е както следва:

Материални активи	Полезен живот
Сгради	25 години
Стопански инвентар и офис оборудване	6-7 години
Транспортни средства	4 години
Компютърна техника	2 години

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен живот, определен чрез сравнение с подобни собствени активи на Кооперацията или на база на лизинговия договор, ако неговия срок е по-кратък.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преоценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

1.8. Нематериални активи

Нематериалните активи на Кооперацията включват програмни продукти.

Избрания праг на същественост за нематериалните активи е в размер на 700 лв.

Нематериални активи (разграничени непарични активи) се признават, когато е вероятно предприятието да получи очакваните бъдещи икономически изгоди, които са свързани с тези активи и стойността на актива може да бъде определена надеждно. Това изискване се прилага и към разходите, направени впоследствие за разширяването, замяната на част от актива или поддръжката му.

Първоначално придобиване

Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващо отчитане

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. (модел на цена на придобиване)

Последващи разходи

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Програмни продукти 2 години
- други 6-7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

1.9. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба

Когато Кооперацията възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Кооперацията. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

1.10. Разходи за данъци

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

1.11. Лизингови договори

А. Кооперацията като лизингополучател по договори за лизинг

Кооперацията е лизингополучател по договори за лизинг.

В началото на договора Кооперацията преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. За да определи дали по силата на договора се прехвърля правото на контрол над използването на определен актив за даден период от време, Кооперацията преценява дали, през целия период на ползване тя има:

- а) правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на определения актив; както и
- б) правото да ръководи използването на определения актив.

Кооперацията определя срока на лизинговия договор като неотменим период на лизинга, заедно със:

- а) периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; както и
- б) периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

При оценката на това дали е достатъчно сигурно, че ще упражни опцията да удължи или няма да упражни опцията да прекрати срока на лизинга, Кооперацията взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул за лизингополучателя да упражни опцията да удължи или да не упражни опцията да прекрати срока на лизинга.

Признаване

На началната дата Кооперацията признава актива с право на ползване и пасива по лизинга.

Първоначална оценка на актива с право на ползване

На началната дата Кооперацията оценява актива с право на ползване по цена на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване обхваща:

- а) размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга;
- б) лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга;
- в) първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя; и
- г) оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи са направени за производството на материални запаси. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период.

Първоначална оценка на пасива по лизинга

На началната дата Кооперацията оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се

дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, Кооперацията използва своя диференциален лихвен процент.

На началната дата лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга, обхващат следните плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата:

- а) фиксирани плащания минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- б) променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- в) суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- г) цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и
- д) плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

Последваща оценка на актива с право на ползване

След началната дата лизингополучателят оценява актива с право на ползване посредством модел на цената на придобиване. Прилагайки модела на цената на придобиване, Кооперацията оценява актива с право на ползване по цена на придобиване:

- а) минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка; и
- б) коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, отразяваща преоценките или измененията на лизинговия договор или отразяваща коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Кооперацията прилага линеен метод за амортизация по отношение на актива с право на ползване за периода от началото на лизинга до края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга.

Последваща оценка на пасива по лизинга

След началната дата Кооперацията оценява пасива по лизинга като:

- а) увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга;
- б) намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; и
- в) преоценява балансовата стойност, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор, или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Лихвата по пасива по лизинга за всеки период през срока на лизинговия договор е сумата, която се получава, ако към остатъчното салдо на пасива по лизинга бъде приложен постоянен лихвен процент за периода.

След началната дата Кооперацията преоценява пасива по лизинга, за да отрази промените в лизинговите плащания. Лизингополучателят признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако обаче балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула и има по-нататъшно намаляване в оценката на пасива по лизинга, лизингополучателят

признава остатъчна сума на преоценката в печалбата или загубата. Кооперацията е избрала да не прилага изискванията за признаване на МСФО 16 по отношение на отчитането на краткосрочните лизинги и лизингите на активи с ниска стойност. Вместо признаване на актив за право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна база през срока на лизинга. В отчета за финансовото състояние активите с право на ползване са включени в „имоти, машини и оборудване“, а лизинговите пасиви са включени в търговски и други задължения.

Б. Кооперацията като лизингодател по договори за оперативен лизинг

Кооперацията признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по линейния метод или на друга систематична база. Кооперацията прилага друга систематична база, когато тази база отразява по-точно начина, по който се намалява ползата от използването на основния актив.

Кооперацията признава разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, като разход.

Кооперацията прибавя първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативен лизинг, към балансовата стойност на основния актив и ги признава като разход през срока на лизинговия договор на същата база както дохода от лизинг.

Амортизационната политика по отношение на амортизируемите основни активи, предмет на оперативен лизинг, трябва да бъде съгласувана с обичайната амортизационна политика на Кооперацията по отношение на подобни активи. Лизингодателят начислява амортизацията в съответствие с МСС 16 и МСС 38.

Кооперацията прилага МСС 36, за да определи дали основен актив, предмет на оперативен лизинг, е обезценен и да отчете всички установени загуби от обезценка.

1.12. Приходи

Кооперацията генерира основно финансови приходи от лихви и такси по предоставени заеми на член – кооператори.

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

По отношение на останалите приходи на Кооперацията, за да определи дали и как да ги признае, Кооперацията използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Кооперацията удовлетвори задълженията за изпълнение, извършвайки обещаните услуги на своите контрагенти.

Кооперацията признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Кооперацията удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

1.13. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им, при спазване на принципа за съпоставимост с приходите.

1.14. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Ефективният лихвен процент се определя при първоначалното признаване на финансовия актив или пасив и впоследствие не се коригира.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисионни, получени или платени, транзакционни разходи, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Кооперацията. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за доходите на ред „Разходи за лихви и други финансови разходи“.

1.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Кооперацията отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски.

Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Кооперацията е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Кооперацията не е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“, поради възрастовия състав на персонала и наличието на минимална вероятност от пенсиониране на персонала в Кооперацията.

Кооперацията не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

1.16. Провизии, условни активи и условни пасиви

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Кооперацията и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти

на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнали. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Кооперацията е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

1.17. Несигурност на приблизителните счетоводни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Кооперацията изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Кооперацията през следващата отчетна година.

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

Недвижими имоти за продажба

Недвижимите имоти за продажба се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещата реализация на балансовата стойност на недвижимите имоти за продажба се влияе от състоянието на имотния пазар в България.

Определяне на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Кооперацията и всички парични потоци, които Кооперацията очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Кооперацията. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

2.Ефект на прехода от НСС към МСФО

С измененията в ЗСч (ДВ, бр.37/2019г.в сила от 07.05.2019г.) финансовите отчети на кредитните и финансови институции по смисъла на Закона за кредитните институции се изготвят на базата на Международните счетоводни стандарти. Кооперацията изготвя финансов отчет на база ба изискванията на МСС за първа година.

Настоящият финансов отчет е втори финансов отчет на Кооперацията по МСФО.

3.Пари и парични еквиваленти

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства по банкови сметки	422	202
Парични средства в брой	2	2
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	424	204
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка	-	-
Пари и парични еквиваленти	424	204

Кооперацията няма блокирани пари и парични еквиваленти.

Към 31 декември 2022г. и 31.12.2021г. кооперацията не е признала очаквани кредитни загуби по отношение на парични средства по банкови сметки, поради високия кредитен рейтинг на финансовите институции и очаквана несъщественост на сумите.

4.Предоставени заеми на член – кооператори

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
1.Главници по предоставени заеми – редовни в т.ч :		
Дългосрочни (над 12 месеца)	1190	1387
Краткосрочни (до 12 месеца)	3	5
Общо предоставени редовни заеми	1193	1392
2.Просрочени главници по редовни кредити		
Дългосрочни (над 12 месеца)	1	-
Краткосрочни (до 12 месеца)	-	-
Общо просрочени главници	-	-
3. Редовни лихви по предоставени заеми	4	4
4. Просрочени лихви по предоставени заеми	-	5
Брутна стойност на главници и лихви по заеми/ 1+2+3/	1198	1401
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка	(4)	(8)
Предоставени заеми, нетно от обезценки	1194	1393
Изменение в коректива за очаквани кредитни загуби и обезценки	2022г.	2021г.
	хил.лв.	хил.лв.
Салдо към 01 януари		
Отписани суми за несъбираеми вземания	-	-
Възстановена загуба от обезценка	-	-
Коректив за очаквани кредитни загуби (за фаза 3 присъдени кредити)	4	4
Коректив за очаквани кредитни загуби (за фаза 3 активни просрочени кредити)	2	5
Коректив за очаквани кредитни загуби (за фаза 1 и фаза 2 редовни и просрочени кредити)	2	3
Салдо към 31 декември	8	12

Договорените лихвени проценти по заемите са фиксирани и варират от 7,00% до 12,5% според размера на кредита и вида на обезпечението.Вземанията по паричните заеми са намалени с внесените дялови вноски на член – кооператорите, които трябва да са не по-малко от 1/15 по отпуснатия им кредит и и със предплатените суми по дължими лихви отчитани в сметка 171-Разплащателни сметки на клиенти.

5.Търговски и други вземания

	31.12.22	31.12.21
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания		
Съдебни и присъдени вземания	4	4
Предплатени разходи		
Данъци за възстановяване		
Други вземания		
Брутна стойност на търговски и други вземания	4	4
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка	(4)	(4)
Търговски и други вземания	-	-

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на тяхната справедлива стойност. *Изменение е коректива за очаквани кредитни загуби и обезценки за присъдени вземания:*

	2022г.	2021г.
Салдо към 01 януари	-	-
Отписани суми за несъбираеми вземания	-	-
Възстановена загуба от обезценка	-	-
Загуба от обезценка	-	-
Коректив за очаквани кредитни загуби	4	4
Салдо към 31 декември	4	4

6.Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Кооперацията включват: офис, компютърна техника и офис оборудване. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Сград и	Компютър на техника	Офис оборудване	Общо
Брутна балансова стойност хил.лв				
Салдо към 1 януари 2022г.	85	3	1	89
Новопридобити активи	-	-	-	-
Отписани активи	-	(1)	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	85	2	1	88
Амортизация и обезценка				
Салдо към 1 януари 2022 г.	47	3	1	51
Отписани активи	-	(1)	-	(1)
Загуби от обезценка	-	-	-	-
Амортизация	3	-	-	3
Салдо към 31 декември 2022 г.	50	2	1	53
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	35	-	-	35

Към 31.12.2022г. и 31.12.2021г. Кооперацията не е имала договорни задължения за закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Кооперацията не е заложила имоти, машини и съоръжения като обезпечение на свои задължения.

7. Нематериални активи

Нематериалните активи на Кооперацията включва програмен продукт. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

Програмен продукт-софтуер	хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2022г.	2
Новопридобити активи	-
Отписани активи	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	2
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2022г.	2
Отписани активи	-
Загуби от обезценка	-
Амортизация	2
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	0

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Към 31.12.2022г. и 31.12.2021г. Кооперацията не е имала договорни задължения за закупуване на нематериални активи.

Кооперацията не е заложила нематериални активи като обезпечение на свои задължения.

8. Търговски и други задължения

	31.12.2022	31.12.2021
	хил.лв.	хил.лв.
Задължения към член-кооператори	-	-
Гаранции за управление на УС	4	4
Данъчни задължения	4	5
	8	9

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

9. Авансови вноски от член кооператори

	31.12.22г. хил.лв.	31.12.21г. Хил.лв.
Вноски на член кооператори	6	5
Общо:	6	5

Отразяват се авансовите вноски на член-кооператорите по дължимите от тях лихви.

10. Правителствени дарения, правителствена помощ и приходи за бъдещи периоди

Кооперацията е получила следните финансираня (субсидии) през предходни години:

- Съгласно Мемурандум за разбирателство между Правителството на Република България и Европейската комисия на Кооперацията са предоставени средства под формата на капиталова субсидия в размер на **629 хил. лв.**
- Съгласно Схема на земеделски капиталов фонд на програма ФАР е получена капиталова субсидия – **5 хил. лв.**, отчетени като „финансиране за кредитен ресурс“.

Общият размер на получените средства е **634 хил.лв.** към 31.12.2022г

11. Получени заеми от финансови институции

За отчетния период кооперацията не ползвала краткосрочени заеми.

12. Дялов капитал

Капиталът на кооперацията не подлежи на регистрация и представлява сумата на дяловите вноски на членовете на кооперацията. Всеки член кооператор има дялова вноска в размер не по малък от 300 лв. Параметрите на дяловите вноски са определени в Устава на Кооперацията.

Общата сума на дяловия капитал и капитализирания дивидент към 31.12.2022 е 381 хил.лв. (към 31.12.2021 е 387 хил.лв, към 31.12.2020 е 399 хил.лв. Капитализирания дивидент за 2021г- 10 хил.лв., 2020г- 10 хил.лв

13. Резерви

Резервите на Кооперацията са формирани по Решение на ОС на член - кооператорите и включват;

	31.12.2022 Хил.лв.	31.12.2021 Хил.лв.
Законови резерви в т.ч.:	180	180
Фонд „Резервен“	83	83
Фонд „Инвестиции“	97	97
Допълнителни резерви в т.ч.:	410	380
Фонд „Гаранционен“	391	361
От преотстъпен корпоративен данък	18	18
Други резерви	1	1
Общо Резерви	590	560

14. Приходи и разходи от финансови операции

	2022г. хил.лв.	2021г. хил.лв.
Приходи от лихви по предоставени заеми	116	125
Приходи от такси по предоставени заеми	3	4
Други финансови приходи	-	-
Разходи за лихви и такси по получени заеми от финансови институции	-	-
Разходи за лихви по заеми от член – кооператори	-	-
Други финансови разходи	-	-
Нетен доход от лихви	119	129

15. Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценки 2022 г.

Финансови активи	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-
Предоставени заеми на член – кооператори	2		2	4
Търговски и други вземания	-	-	-	-
Очаквани кредитни загуби	2	-	2	4
Сума, нетно от очаквани кредитни загуби	2	-	2	4

16. Други приходи от дейността

	2022г. хил.лв.	2020г. хил.лв.
Приходи от нефинансови услуги- членски внос	2	2
Други приходи	-	1
Приходи от обезценки	8	8
Общо други приходи	10	11

17. Приходи от обезценки

Финансови активи	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Предоставени заеми на член – кооператори	2	1	5	8
Търговски и други вземания	-	-	-	-
Общо приходи от обезценки	2	1	5	8

18.Административни разходи

	2022г. Хил.лв.	2021г. Хил.лв.
Разходи за материали	2	2
Разходи за външни услуги	6	5
Разходи за възнаграждения и осигуровки	71	71
в т.ч. на ключовия управленски персонал	19	20
Разходи за амортизации	3	4
Други	5	4
	87	86

По - съществените външни услуги включват:

	2022г. Хил.лв.	2021г. Хил.лв.
Разходи за правни услуги	1	-
Разходи за независим финансов одит	1	1
Телекомуникационни услуги	1	1
Софтуерна поддръжка	1	1
Други външни услуги	2	2
Общо външни услуги	6	5

19.Разходи за данъци и отсрочени данъци.

Кооперацията няма отсрочени данъци. Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10% и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	31.12.2022г. хил.лв.	31.12.2021г. хил.лв.
Финансов резултат за периода преди данъци	38	45
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък при основната данъчна ставка	4	5
Данъчен ефект от непризнати разходи	-	-
Данъчен ефект от непризнати приходи	-	-
Текущ разход за данък	4	5

20.Свързани лица

Кооперацията има отношение на свързано лице с ключовия управленски персонал – членовете на Управителния съвет и Контролния съвет и служители на кооперацията.

20.1.Вземания от свързани лица

	Вид на сделката	2022 Хил.лв.	2021 Хил.лв.
Членове на УС	Отпуснат кредит	10	120
Членове на КС	Отпуснат кредит	9	-
Служители	Отпуснат кредит	13	9
		32	129

20.2 Задължения към свързани лица- гаранции за управление

	31.12.2022 Хил.лв.	31.12.2021 Хил.лв.
Членове на УС	4	4
Членове на КС	-	-
	4	4

21. Категории финансови инструменти

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Кооперацията могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи

	31.12.2022 Хил.лв.	31.12.2021 Хил.лв.
Парични средства и парични еквиваленти	424	204
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	1194	1393
Търговски и други вземания	-	-
	1618	1597

Финансови пасиви

	31.12.2022 Хил.лв.	31.12.2021 Хил.лв.
Получени заеми от финансови институции	-	-
Авансови вноски от член - кооператори	6	5
Търговски и други задължения	8	9
	14	14

Ръководството на Кооперацията счита, че балансовата стойност на финансовите активи и пасиви не се различава съществено от тяхната справедлива стойност. Всички финансови активи (без парични средства) и пасиви се класифицират в ниво 3 в йерархията на справедливата стойност.

22. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Кооперацията има експозиция към следните значими рискове от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- пазарен риск.

Ръководството носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква Кооперацията.

Анализ на пазарния риск. Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталовите инструменти, доходът на Кооперацията или стойността на нейните инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск. За да сведе до минимум риска от промяна на валутните курсове получените и предоставени заеми, както и всички други сделки на Кооперацията са договорирани в лева и евро. Еврото има фиксиран курс като 1 евро се равнява на 1,95583 лв. По тази причина към 31.12.2020г. и 31.12.2019г. дейността на Кооперацията не генерира съществен валутен риск. Кооперацията не държи средства във валута и няма валутни банкови сметки.

Лихвен риск

Политиката на Кооперацията е насочена към минимизиране на лихвения риск. Поради тази причина всички отпуснати от кооперацията кредити са с фиксирани лихвени проценти. Всички други финансови активи и пасиви на Кооперацията са с фиксирани лихвени проценти.

Към отчетната дата лихвеният профил на лихвоносните финансови инструменти на Кооперацията е както следва:

	Номинална стойност	
	2022 хил.лв.	2021 хил.лв.
Инструменти с фиксирана лихва		
Финансови активи	1194	1393
Финансови пасиви	-	-
Инструменти с променлива лихва		
Финансови активи	-	-
Финансови пасиви	-	-

Кооперацията има само текущи финансови пасиви и по тях не се начисляват задъжения по лихви.

Следващите таблици обобщават чувствителността към промените на лихвените проценти на активите на Кооперацията към 31.12.2022 и 31.12.2021

31.12.2021

Видове финансови активи	Лихвоносни активи	Нелихвоносни активи	Общо хил.лв.
Парични средства и парични еквиваленти	-	204	204
Предоставени заеми на член – кооператори	1393	-	1393
Търговски и други вземания	-	-	-

31.12.2022

Видове финансови активи	Лихвоносни активи	Нелихвоносни активи	Общо хил.лв.
Парични средства и парични еквиваленти	-	424	424
Предоставени заеми на член – кооператори	1194	-	1194
Търговски и други вземания		-	

Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Кооперацията. Кооперацията е изложена на този риск при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други.

Кооперацията редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои член - кооператори и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Кооперацията е да предоставя заеми само на член – кооператори с добра кредитна история и кредитоспособност.

Излагането на Кооперацията на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2022 хил.лв.	2021 хил.лв.
Пари и парични еквиваленти	424	204
Предоставени заеми на член – кооператори	1194	1393
Търговски и други вземания	-	-
Общо финансови активи	1618	1597

По отношение на търговските и други вземания Кооперация не е изложена на значителен кредитен риск към нито един контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

По отношение на предоставените заеми, Кооперацията е изложена на значителен кредитен риск по отношение на просрочените предоставени заеми, които имат следната възрастова структура:

Към 31.12.2021г.	Брой кредити	Редовна главница	Просрочена главница	Просрочени лихви	Обща сума на кредита	Корективна за очаквани кредитни загуби	След корективна
Фаза 1							
- кредити без просрочия	153	1164	-	-	1164	2	1162
- кредити с просрочия до 30 дни	3	18			18		18
Фаза 2 - кредити с просрочия от 30 до 90 дни	5	31		1	32	1	31
Фаза 3							
- кредити с просрочия над 90 дни	2	179		4	183	5	178
- присъдени и съдебни	1				4	4	-
Общо	164	1 392	-	5	1 401	12	1 389

Към 31.12.2022г.	Брой кред ити	Редовна главница	Просрочен а главница	Просрочени лихви	Обща сума на кредита	Коректив за очаквани кредитни загуби	Сало след коректи в
Фаза 1							
- кредити без просрочия	141	1 114	-	-	1 114	2	1 112
- кредити с просрочия до 30 дни	2	60			60	-	60
Фаза 2 - кредити с просрочия от 30 до 90 дни	1	6		-	6	-	6
Фаза 3							
- кредити с просрочия над 90 дни	1	13	1	-	14	2	12
- присъдени и съдебни	1	4			4	-	4
Общо	146	1 197	1	-	1 198	4	1 194

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Кооперацията да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност.

Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. Кооперацията управлява ликвидността на активите и пасивите си чрез анализ на структурата и динамиката им и прогнозиране на бъдещите входящи и изходящи парични потоци.

23. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Кооперацията във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Кооперацията да продължи да съществува като действащо предприятие;
- да осигури адекватна рентабилност за член - кооператорите;

24. Последващи събития

След датата на годишния финансов отчет до датата на неговото одобряване за публикуване не са настъпили съществени коригиращи и некоригиращи събития.

25. Одобрение на финансовия отчет

Годишният финансов отчет на Кооперацията за 2022 г. е официално одобрен за публикуване от Управителния съвет с Протокол N: 2 от 21.02.2023г.

СЪСТАВИЛ: Весела Граматикова

Председател на УС на Кооперацията: Борислав Димитров

